

Organ Spółki Wydawniczej — Tygodnik wychodzi w każdy czwartek.

ROK I

KURYTYBA, DNIA 14 PAŹDZIERNIKA 1920.

Nr. 2.

Adres: Curityba — Caixa Postal 155 — Paraná — Brasil.

Warunki prenumeraty:

W Brazylii rocznie	10\$000
Półrocznie	5\$500
Kwartalnie	3\$000
W Argentynie	10 pezów
W Ameryce Północnej i Kanadzie	3.50 dol.
Numer poszczególny	200 rs.

Objaśnienie nagłówka „Ludu“.

Kaznodzieja przemawia do nas słowami, przez nie wyowiada swe myśli i poglądy a tymczasem malarz i rzeźbiarz przemawiają przez swe obrazy, ryciny i rzeźby. Nagłówek naszego pisma przedstawia nam obraz rolnika, kolonisty, orzącego glebę, w pobliżu niego słońce, a w wielkiej literze wskazuje, że to obraz naszego kochanego „Ludu“.

Kraj nasz, ojczyzna Polska, nie jest już, jak dawniej, rządzoną przez urzędników królewskich, nie zależy też od magnatów lub szlachty, lecz rządy w niej sprawują przedstawiciele ludu, jest i — spodziewamy się — będzie i w przyszłości prawdziwie „ludowa“.

Najwyższą też głową Rzeczypospolitej Polskiej, jej waleczny Naczelnik, Józef Piłsudski — jest prawdziwym rzecznikiem i przedstawicielem — nie szlachty — lecz ludu polskiego.

I słusznie. Lud bowiem tworzy silny fundament i trwałą podwalinę pod gmach naszej wielkiej Rzeczypospolitej. Na nim się polska opiera, bo lud nasz pracowity jest jej najlepszym żywicielem.

Szczególniejsze zamiłowanie ma lud polski do pracy w roli w polu. — Tak, było dawniej, to też od tego pola nazwano cały naród „Polanami“, czyli Polakami, tak jest i dotychczas. Przed wojną światową udawał się lud nasz licznymi gromadami do Ameryki Północnej, aby tam uciuć sobie nieco grosza i kupić kilka zagonów pola. Po kilku latach pomysł i o zakupieniu konika.

To właśnie zamiłowanie do pracy w polu naszego ludu przedstawia nam rycina rolnika orzącego w parę koni swoje pola.

Na drugą jednak jeszcze rzecz zwracamy naszą uwagę, na owe wachlarzowate drzewa, na piniory, które nie rosną w Ojczyźnie naszej, w Polsce, lecz w Brazylii. Drzewa te przypominają nam, że nie na polskiej, lecz na brazylijskiej żyjemy ziemi, że ów orzący rolnik jest kolonistą uprawiającym tutajszą ziemię, z której może wielkie ciągnąć zyski. Tutejszy zyciel wyprzedził brazylijski oddał swą ziemię i lasy na użytek naszemu ludowi.

Wiele mówi nam i wschodzące słońce.

Każdemu nasuwa się pierwsza myśl, że trzeba wczas rano, do pracy się udawać, niemal wraz z wschodzącym słońcem. To oznacza każdego pracownika, trzeźwego rolnika i gospodarza. Stąd też utarło się wśród ludu polskiego przysłowie: Kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje, błogosławi...

Wschodzące słońce oznacza tu — i to przede wszystkim owo słońce wolności i swobody, jakie z końcem wojny zajaśniało dla ukochanej Ojczyzny naszej, a więc i dla nas. Już nie jesteśmy skuci w kajdany niewoli, ale używamy pełnej swobody, na równi z innymi ludami.

Wschodzące słońce dla ludu polskiego ma jeszcze inne symboliczne znaczenie. Słońce oświeca, a co oświeca nasz lud? Czyż nie oświata, której najważniejszym źródłem są szkoły i polskie czasopisma ludowe? Korzystajmy przeto ze szkół i posyłajmy do nich swe dzieci a popierajmy dobre pisma polskie.

Takie są główne przewodnie myśli ryciny naczelniej naszego pisma. Naszym też zadaniem jest pouczać, objaśniać lud polski i bronić jego wolności i swobody.

Otwórz ucho, Polaku, Ojczyzna woła.

Czas składania pożyczki »Odrodzenia« jest już bardzo krótkim bo trwać będzie zaledwo trzy tygodnie, do 1 listopada, jak nam doniósł okólnik prasowy N. 70 Konsulatu Rzeczy-

pospolitej Polskiej. To też każdy, kochający Ojczyznę, polak, powinien, skorzystać z tych ostatnich dni, na pożyczkę Odrodzenia naszej Ojczyzny przeznaczonych.

Wspominać nie będziemy, że zrobiliśmy na niej dobry interes, gdyż obecnie kurs polskich pieniędzy jest bardzo niskim, mało więc wpłaci, a gdy się podniesie — na co mamy wszelkie dane — wtedy zyska znacznie na swej pożyczce.

Odwolujemy się do patriotyzmu naszych rodaków osiadłych w Brazylii. Polska — to matka nasza, która na swe wzmocnienie i odrodzenie potrzebuje pomocy, wsparcia. Nie jest dobrym synem dziecko, co mogąc wesprzeć swą rodzicielkę w niedostatkach będąc, tego nie czyni. Nie jest więc i dobrym Polakiem ten, który mając wszystkiego podoostatkiem zapomina o potrzebach swej Ojczyzny, odmawia jej pożyczki, zamyka na jej wezwanie swe ucho, serce, rękę!

Kto nie udziela Ojczyźnie pożyczki nie tylko jej nie wspiera, lecz owszem, po części jej szkodzi. Można bowiem komuś w podwójny sposób szkodzić: bezpośrednio czyli wprost, n. p. podpalić jakiś dom, lub też pośrednio „niewprost“, nie gasić pożaru palącego się domu, lecz stać z założonymi rękami i mu się obojętnie przypatrywać. Każdy, kto tylko może przyczynić się do przygaszenia ognia wojny, albo raczej usunięcia zgłiszcz i rumowisk po niej pozostałych w naszej Ojczyźnie, niech się okaże hojnym, szczerym, niech zaciągnie pożyczkę odrodzenia, niech skorzysta z tych kilka dni, które na nią są przeznaczone.

Tego spodziewa się Polska, kochana Ojczyzna nasza, po każdym dobrym swym synu; do niego zdaje się wołać: Otwórz ucho, synu, otwórz serce, otwórz rękę a zakup »Pożyczkę Odrodzenia«.

Brak nam równowagi

Naród nasz polski nie ma silnych nerwów, powoduje się uczuciami, pomyślność czy niepowodzenie wyrzuca go z równowagi: wpada bardzo łatwo w optymizm, czy też w drugą ostateczność — w pesymizm.

Najlepszym, namacalnym — że się tak wyrazimy — dowodem, jest wojna z bolszewikami. Gdy wojska nasze szły na Kijów, to optymiści świętili swe tryumfy. Jeszcze Kijów nie był zdobyty, wojsko się do niego zbliżało, a już głosili przed światem o jego zajęciu, marzyli o przyszłości, ukraińskiej stolicy, o warunkach pokoju, które bolszewikom dyktować należy.

Przeziwnie, gdy wojska polskie cofały się musiały przed naporem niezliczonej dziesiątki bolszewickiej, pesymiści już stracili zupełnie nadzieję, ewa-

ODRODZENIE

POŚŁA NADZWYCZAJNEGO I MINISTRA PEŁNOMOCNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ XAWEREGO ORŁOWSKIEGO W SPRAWIE POŻYCZKI ODRODZENIA.

Obywatele!

Odradzające się Państwo Polskie cudem ocalało od groźącego jego młodemu istnieniu śmiertelnego niebezpieczeństwa. Dzięki składajmy Opatrzności, czodem przed Naczelnym Wodzem, męstwem Polski synów, przed jej żołnierzami, przed kierownikami narodu, przed wiernym Sprzymierzeńcem i światłą jego radą.

Niebezpieczeństwo jednak w zupełności jeszcze, nie zażegnane. Bolszewicy rozporządzają rezerwami.

Zbawienie Polski zależy od jej mocy, od jej odporności — a bez środków niezbędnych dla zorganizowania obrony, ani o mocy, ani o odporności mowy być nie może.

Środków jej potrzeba — środków potrzeba naszej Ojczyźnie dla jej obrony, dla ostatecznego wywalczenia swego bytu, dla przetrwania ciężkich początkowych czasów, dla przeżycia... Nikt z nas chyba pomocy jej nie odmówi, a tem bardziej Wy, drodzy Parańczy — których zagrody, dobytek, plony, z dymem jak w kraju rodzinnym nie poszły, których warsztaty pracy nie tknięte, którzy na szczęście macie czem w danej chwili Ojczyźnie pomódz, aby ją przy życiu zachować, samym nią się nacieszyć i siłą — żywotną potomkom przekazać.

Obywatele! podpisujcie pożyczkę odrodzenia, spieszcie do Konsulatu polskiego — czas pożyczki prędko minie — i żal będzie tym, co nazwiska swego na liście prawych Synów Ojczyzny wczas nie umieścili!

ORŁOWSKI

Posel Rzeczypospolitej Polskiej.

kuowali miasta przed wojskiem polskim, widzieli w przyszłości już nawet upadek Warszawy, mimo jej męźnych mieszkańców i dzielnych tysięcy wojsk, które poprzysięgły jej bronić do ostatniej kropli krwi.

Takie sądy i poglądy są bardzo szkodliwe i dla ludu polskiego, który bywa zazwyczaj niekrytycznym i łatwowiernym, z drugiej zaś strony w żłeni świetle przedstawiają nasze sprawy przed sądem świata cywilizowanego. W powodzeniu czy niepowodzeniu trzeba zachować hart duszy, liczyć na swą pracę, odwagę i nie tracić ufności w pomoc Bożą.

Biskupi polscy miłośnikami Ojczyzny.

Jest tradycją w narodzie naszym — że się tak wyrazimy — iż, ile razy Ojczyzna w jakiejś wielkiej potrzebie, lub niebezpieczeństwie, nie tylko męźne wojska nasze bronią jej swymi piersiami, lecz i księża biskupi występują odważnie, publicznie przed narodem i całym światem w obronie ukochanej Ojczyzny. Wprawdzie nie mo-

gą do rąk swych konsekrowanych uchwycić miecza lub strzelby, lecz używają innej skuteczniejszej broni, modlitwy, zachęty i przestróg dla swych owieczek.

Pod koniec lipca b. r. niemal wszyscy biskupi polscy zjechali się do Jasnej Góry w Częstochowie i tam przez trzy dni radzili pod opieką Królowej Korony Polskiej w sprawach Kościoła i swej Ojczyzny. Przed rozpoczęciem obrad odbyła się w kościele jasnogórskim uroczystość ofiarowania Polski Najśw. Sercu Jezusowemu; na zakończenie odprawiono w kaplicy cudownej Matki Boskiej sumę, w czasie której XX. biskupi w gorących modłach prosili Królową Korony Polskiej o pośrednictwo przed Bogiem, aby oddalił straszny klęskę grożącą Ojczyźnie naszej.

Obecnymi byli obydwaj kardynałowie nasi, trzech arcybiskupów i 14 biskupów. Obradom przewodniczył ks. Prymas, kardynał, Edmund Dalbor z Poznania.

Owoce tych obrad naszych dostojników Kościoła była wspólna odgwa do narodu, w której go pocieszają i podnoszą na duchu, przypomina-

w pobliżu Laginhos koto twierdzy Barra.

Parowiec płyną do Buenos Aires, a miał na składzie wiele towarów kurtybskich firm handlowych, zwłaszcza maty i drzewa, których wartość wynosi przeszło 1.000 kontów. Straty jednakże tutejsze firmy handlowe nie ponoszą, gdyż ich towary były w assekuracyjnych towarzystwach zabezpieczone.

Tygodnik nasz „Lud“, został życzliwie, sympatycznie przez ludność polską przyjęty; niech świadczą o tem choćby niżej podany list. Wkradły się jednakże błędy „drukarskie“ — gdzieżby się one nie znalazły? Ze strony niekompetentnej dopatrzono się „paru błędów stylistycznych i ortograficznych“, — których niema. Każdemu przecież wiadomo, że między błądami „drukarskimi“ a „stylistycznymi i ortograficznymi“, jest wielka, zasadnicza różnica.

Z Polski.

Z Pola walki. — Bardzo pomyślnie dochodzą nas wieści z Polski. Dzielne nasze wojska kroczą, jak huragan, naprzód wypierając wszędzie z zajmowanych stanowisk bolszewików.

W ostatnich dniach zajęły wojska nasze część Białej Rusi, Polesia i Wołynia, a armia ukraińska z nami sprzymierzona zdobyła Kamieniec Podolski, stolicę Podola.

Pod Lidą odniosły wojska polskie wielkie, święte zwycięstwo. Zabrały do niewoli 50.000 bolszewików, zdobyły 60 armat. Pogrom nieprzyjacielskich wojsk jest zupełny; wróg ucieka w nieładzie, z pospiechem; dwódcia 3-ciej armii rosyjskiej popełnił samobójstwo.

Koło Pińska wzięto do niewoli 4.000 bolszewików, i wielką ilość żywności.

Nadeszły z Warszawy szczegółowe wiadomości z klęski bolszewickiej pod Nowogródkiem, z dawnych walk, które podajemy.

Koło Nowogródka ponieśli bolszewicy olbrzymią klęskę i zostali odparci na wschód od 100 do 150 kilometrów, i to prawie na całej długości północnego frontu. Do niewoli zabrano 42 tysiące bolszewików, zdobyto wiele broni i amunicji oraz środków żywności. Zdobyto również wiele tanków (czołgów), lokomotyw i aeroplanów. Wojskami naszymi dowodził Naczelnik Państwa, Józef Piłsudski.

Wiadomości, jakie telegramy donoszą w pierwszym tygodniu bieżącego miesiąca są również bardzo pomyślne.

Warszawa, 3 października (ofic.) — Na Białej Rusi zabraliśmy 42.000 jeńców, 160 armat 650 mitraljer, 18 autów pancernych, 7 pociągów opancerzonych, 3 aeroplany, 21 lokomotyw i cały park Artyleryjski.

W ostatnich dniach rozbiliśmy częściowo lub całkowicie 28 dywizji bolszewickich.

Również generał Wrangel bije w północnej Rosji wojska bolszewickie.

Donosi On urzędowo, że na północ od miasta Aleksandrowska wzięły wojska przeciwbolszewickie 1.000 jeńców do niewoli i zdobyły 30 lokomotyw 100 wagonów kolejowych i 10 karabinów maszynowych.

Dnia 5-go października donosi gen. Wrangel, że w południowej Ukrainie rozszerza się szybko a-

gitacja przeciwbolszewicka. Wojska jego zajęły i rozbroiły 2-gą armję bolszewicką.

Ukraiński generał Michno, z nami zaprzyjaźniony bije również bolszewików.

W Warszawie tworzy się tymczasowy rząd Rosji; na jego czele stoją wodzowie socjalistów i kadetów z Dymitrem Mereżkowskim, wielkim przyjazdem polaków. Chcą oni utworzyć oddzielną armję przeciwbolszewicką z żołnierzy rosyjskich, wziętych przez nasze wojska do niewoli.

Warszawa, 8 października Walki między wojskiem litewskim a polskiem trwają nadal, lubo oba państwa podpisały zawieszenie broni.

Telegram z 9 października donosi, że rząd polski na wniosek Ligi Narodów polecił wojsku zaprzestać wszelkich kroków wojennych na froncie litewskim.

ROKOWANIA POKOJOWE.

Ryga — Rokowania pokojowe mają skutek świetnych zwycięstw wojska naszego i zaburzeń antybolszewickich w Rosji nader pomyślny dla nas przebieg. Według ostatnich telegramów godzą się bolszewicy na warunki zawieszenia broni, stawiane przez delegację polską; mają obie strony lada dzień je podpisać.

— Telegramy z 9 paźdz. doniosły z Rygi o podpisaniu warunków zawieszenia broni przez polskich i bolszewickich delegatów. Właściwe zawieszenie broni ma dopiero 14 b. m. nastąpić; obowiązywać będzie narazie na 25 dni; może też być zerwanem po 24 godzinem wypowiedzenia. Rokowania pokojowe toczyć się będą na konferencji w Londynie lub Paryżu.

Delegaci bolszewicy przyjęli wszystkie warunki przedłożone przez naszych delegatów. Wzbraniają się jednakowoż wydać Polsce część złota pochodzącego z dawnego carstwa rosyjskiego. Polacy starają się również o uzyskanie dostępu do morza Bałtyckiego korytarzem, któryby dzielił Litwę od Rosji.

Co do granic wschodnich Polski obecnie jeszcze niema stałych danych, gdyż się je ustalili przy zawieraniu pokoju. Dążeniem jednak jest rządu polskiego utworzenie narodowych republik Ukrainy, Białej Rusi i Litwy. Polska zgadza się na przeprowadzenie granic etnograficznych (czyli według narodowości) z temi republikami.

Ze świata.

TELEGRAMY.

FRANCJA — Niezadowolenie z węgli niemieckich. Rząd niemiecki wysłał Francji przeznaczoną ilość węgla, lecz jest podobno podlegszym, nie pali się dobrze.

Rząd francuski popiera przeciwbolszewicki ruch w Rosji i ma nawet zamiar wysłać część okrętów wojennych z morza Śródziemnego do Odessy.

WŁOCHY. — Rozruchy anarchiczne poczynają ustawać. W wielu fabrykach nastąpił już normalny stan pracy, tylko w niektórych, większych miastach zda-

rzają się jeszcze zaburzenia jak n. p. w Turynie, gdzie lud zaczęli żołnierzy, wywiązała się strzelanina, w której zginął jeden oficer i żołnierz.

W południowych Włoszech, zwłaszcza na Sycylii, trwają większe rozruchy; chłopci napadają na dwory, usiłują nawet przywłaszczać i podzielić się majątkami. Rząd włoski działa energicznie przeciw tym zaburzeniom.

Gospodarka czerwonych. Telegram z Rzymu donosi, że w czasie krótkiego panowania socjalistów w Medjolanie kasa miejska poniosła 150 milionów lir niedoboru.

Hiszpanja. — Położenie kraju. Król Alfons rozwiązał parlament. Uważają to za wielkie ryzyko, które spowodować może upadek rządu, a nawet wywołać zaburzenia w kraju, gdyż położenie obecne jest bardzo poważnem. Gazety niektóre przypuszczają, że przy wyborach do parlamentu może przysięść do wylewu krwi, jeżeli zaś wybrana zostałaby większość wroga dynastji, nastąpić może ogłoszenie rewolucji.

Niemcy. — Wybór prezydenta. Telegram z Berlina donosi, że Ebert poda się podobno ponownie na kandydata prezydentury niemieckiej rzeczywospolitej.

Wreszcie zezwolił rząd niemiecki na przejazd aljażkich pociągów sanitarnych do Polski.

Spadły znacznie w cenie produkty przemysłu niemieckiego; niektóre nawet o 30 procent.

Rosja. — Zaburzenia w Piotrogradzie. Telegram z Paryża donosi o zaburzeniach, jakie zaszły pod koniec września w Rosji. Dnia 28 września wkroczyło do miasta 1.400 marynarzy z 18 armatami okrętowymi. Wywiązała się wielka walka; marynarze utworzyli na ulicach barykady, wstępowali na dachy, skąd ostrzeliwali czerwonych. Robotnicy fabryczni przyłączyli się do marynarzy i wraz z nimi walczyli przeciw bolszewikom przez dwa dni. Marynarze stracili w zabitych 400 a bolszewicy 500. Miasto bardzo ucierpiało; wiele domów spaliło się.

Niezadowolenie z rządów sowieckich wzrasta z dniem każdym. W prowincji Saratowskiej innych miejscowościach powstała ludność przeciw bolszewikom, którzy stracili 800 gospodarzy i robotników. Lud odebrał czerwonym i zajął miasto Tomsk.

Stany Zjednoczone. — Ogromny pożar szerzył się w dokach portowych miasta Galveston; wielkie wyrządził szkody.

Dnia 12-go września b. r. wybrało T-wo Wł. Jagieły w Abranches nowy zarząd składający się z panów:

Kalinowskiego Marcina — prezesa; Krasińskiego Bernarda — wice-prezesa; Choińskiego Aleksandra — sekretarza; Mikosza Jakóba — skarbnika Krasińskiego Jana — bibliotekarza.

Posiedzenia zwyczajne odbywać się będą stale w drugą niedzielę miesiąca po południu o 2-giej godzinie.

Do nabycia w Księgarni Polskiej B. Dergint & Ska. Curityba — Caixa H.

CZYTANKA część 3-cia opracowana przez S. S.

KALENDARZ na rok 1921 wkrótce wyjdą z druku.

Czytanki dla szkół początkowych

Cecylja Niewiadomska

Rok III	Część 1-sza	2.500
" "	" 2-ga	2.500
Rok IV	" 1-sza	2.800
" "	" 2-ga	2.800

Kalendarz Piasta

Jest to krótki rys historyczny Kultury Polskiej i treściwy obraz przebiegu wypadków wojennych i powstania niepodległości Ojczyzny, zawierającej 250 PRZEŚLICZNYCH ILUSTRACJI. Cena z przesyłką 6\$000.

Obraz Matki Boskiej Bronowskiej

pendzla naszego wielkiego malarza W. Tefmajera. U dołu z herbami polskimi i z podpisem: „Podnieś rączkę Boże dziecię, Bło gosław Ojczyznę miłą“.

Cena z przesyłką 6\$000.

KSIĄŻKI DO NABOŻEŃSTWA — „Jezu bądź ze mną“.

Mobilitechnik Katolicki. — Cena z przesyłką 2\$500.

Mapa Parany

Romaria Martins — nowe wydanie.

Cena z przesyłką 15\$000.

Historja Powszechna:

Dzieje Starożytne cena z przesyłką 2.800
„ Nowożytne „ „ 4.500.

Poruszmy z Posad Ziemię
Maurycyego Jokaja. 4 tomy — Zajmująca powieść na tle stosunków węgierskich.

Cena z przesyłką 4\$000.

Banque Française et Italienne Pour l'Amérique du Sud

**BANK FRANCUSKO - WŁOSKI
KURYTYBA.**

Kapitał zakładowy 50:000,000 Fr.
Kapitał rezerwowy 25:393,537,87 Fr.

Centrum — Paryż.

Filje: W KURYTYBIE, BUENOS-AIRES, SÃO PAULO, RIO DE JANEIRO, SANTOS; PORTO ALEGRE, ARARAQUARA, BARRETO, BOTUCATU, CAXIAS, ESPIRITO SANTO DE PINHAL, JAHU, MOCÓCA, PONTA GROSSA, RIBEIRÃO PRETO, SÃO CARLOS, SÃO JOSÉ DO RIO PARDO.

Adres telegraficzny do Banku w Paryżu lub którejkolwiek filji w Brazylii: SUDAMERIS.

W Buenos-Aires — FRANCITAL.

Bank ten przyjmuje pieniądze w depozyt:

Na rachunek bieżący zwykły procent 2 %
z prawem wyjmowania co dzień sum nie przekraczających 1.000\$000 na 4 proc.
Z wypowiedzeniem na 6 miesięcy przed wyjściem jakiegokolwiek sumy na 5 proc.
Z wypowiedzeniem na rok 6 proc.

Podjekuje się załatwiać wszelkie sprawy bankowe oraz przesyłki pieniędzy do każdej miejscowości w Brazylii lub zagranicą.

ADRES FILJI BANCU FRANCUSKIEGO W KURYTYBIE:

Ulica 1 de Março róg Marechal Deodoro.

Caixa Postal 0 — Telephone 190

REUMATOL

LECZY BÓLE REUMATYCZNE — DZIELNY ŚRODEK PRZECIWO GOŚĆCOWI, NERWOBÓLOM, ORAZ WSZELKIM INNYM CHOROZOM MIĘŚNIOWYM.

Cena flakonu 1\$500.

APTEKA POLSKA

Ul. 15 de Novembro N. 5 — KURYTYBA

Jeżeli chcecie zaoszczędzić kilkadziesiąt milrejsów rocznie ze swoich wydatków załatwiajcie więc wszystkie swoje zakupy tak dla siebie, jak dla żon i dzieci Waszych w POLSKIM SKLEPIE

Michała Torzeckiego

Ijuhy na linii PIERWSZEJ tak zwanej KRZYŻÓWKI, tam znajdziecie materiały świeże i do swego gustu, miara rzetelna i obsługa dobra.

Przyjdźcie, przekonajcie się sami, pewni jesteśmy, że zostaniecie naszymi odbiorcami dla swej własnej korzyści.

SWÓJ DO SWEGO! POLSKI PIENIĄDZ — W POLSKIE RECE.

KOLONIZACJA.

PIERWSZORZEDNE ZIEMIE DLA GOSPODARKI Z HERWALEM SĄ BARDZO TANIO DO NABYCIA W STANIE SANTA CATHARINA.

Zawiadania p. Dr. Joaquim Ferreira do Amaral i Silva że obszary znajdujące się w Rodeio Grande i Pinhal, będą podzielone na loty, a jednocześnie będzie urządzona droga kołowa do owych miejscowości. Ta droga będzie prowadzić do linii „Aracema” w kolonji Luceña, tworząc kolonję połączenie z miastem Papandjura i stacją Santa Cruz — Pio Negro.

Radzi się kolonistom, przyjąć do wiadomości o tym wypadkowie kupno, ponieważ wszelkie produkty rolne będą miały ogromny zbył.

Kupna dokonywa i wiadomości dostarcza:

GERMANO OERTEL — MIERNICZY.

ITAVOPOLIS — ESTADO SANTA CATHARINA — STACJA RIO NEGRO.

Dr. MIROSLAW SZELIGOWSKI

BYBY ASYSTENT KLINIK EUROPEJSKICH.

LEKARZ I OPERATOR.

KURUTYBA — RUA S. FRANCISCO N. 25.

Leczy podług najnowszych sposobów.

Wkonuje wszelkie operacje chirurgiczne.

Chorych zamiejscowych przyjmuje na leczenie i pobyt w klinice. Dokonuje badań i leczy promieniami Roentgena. Posiada własne laboratorium do badań chemicznych i mikroskopowych oraz do badań krwi na choroby ukryte. ZAMIEJSCOWYM UDZIELA INFORMACJI LISTOWNIE.

BANCO NACIONAL DO COMMERCIO

KAPITAŁ ZAKŁADOWY 25.000.000\$000
KAPITAŁ REZERWOWY 12.532.709\$150

Centrum: PORTO ALEGRE --- Rio Grande do Sul.

FILJE we wszystkich większych miastach Stanów: RIO GRANDE DO SUL, SANTA CATHARINA I MATTO GROSSO.

W Stanie Parana: W KURYTYBIE, PARANAGUA I RIO NEGRO.

Wydaje weksle i czeki na Europę, Amerykę Północną i Południową.

Dyskontuje weksle i NOTAS PROMISSORIAS i załatwia wszelkie transakcje bankowe.

Przyjmuje w depozyty pieniężne na rachunek bieżący lub na termin stały, płać od pięciu do siedmiu procent rocznie

ADRES TELEGRAFICZNY:

„BANMERCIO”

FILJA W KURYTYBIE.

Ul. 15 de Novembro N. 55

12 - 52

Dr. Medycyny Fakultetu Paryskiego.

Gabriel Nowicki

UL. EBANO PEREIRA N 12.

Przyjmuje od godziny 3 do 5 po południu. Leczy choroby weneryczne, dróg moczowych, skóry i włosów oraz choroby żołądkowe.

Dr. Medycyny Fakultetu Paryskiego.

Janina Nowicka

UL. EBANO PEREIRA N 12

Przyjmuje od godziny 1-ej do 3-iej po południu. Leczy choroby kobiece i dziecięce.

Klinika chirurgiczna

Przy ulicy EBANO PEREIRA N 12.

Chorzy z prowincji mogą porozumieć się listownie o warunki kuracji w klinice.

= SKLEP =

LUIZ ROSE

przy ul. Jose Bonifacio 8

OTRZYMAŁ WIELKI TRANSPORT SZKŁA DO SZYB.

SPRZEDAJE PO CENACH BARDZO NIZKICH.

SPRZEDAJE HURTOWNIE I DETALICZNIE.

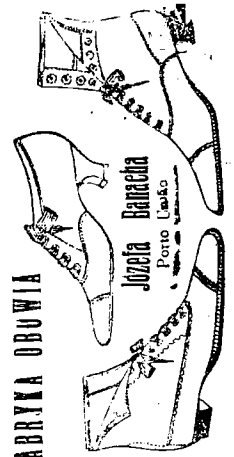
Podaję do wiadomości, że na mocy kontraktu zawartego z właścicielem P. Geniplo dos Santos Pacheco, jestem upoważniony do sprzedaży 58 lotów na kolonji Santos Adrade w municypjum São José dos Pinhaes, po 600\$000 za każdy.

Nabywca może spłacać tę sumę w trzech ratach a płaćcemu z góry przysługują prawo zniżki 10 proc.

Bliższych informacji interesowanym udzieli listownie, albo osobiście na miejscu w Marechal Mallet.

Adam Sobociński.

3 - 10

FABRYKA OBUWIA

Fabryka „CAFFÉ BRAZIL”

MARCIN SZYNDRA & S-ka.

SKLEP ARTYKULÓW SPOŻYWCZYCH.
Kupujemy i sprzedajemy wszystkie produkty krajowe. Wielki skład cukru, kawy, soli, wódki, naty i t. d.
Sprzedaj hurtownie i na rozdrób.
CULITYBA — PLAC TIRADENTES 19 — TELEFON 212.
Filja: Kolonja Thomas Coelho.

Francuska Agencja Pism.

Ma stale na składzie wielki wybór turnali mód, oraz najrozmaitszych pism ilustrowanych i t. p. — Ceny nadzwyczajnie tanie przyjmuje się prenumeraty. — Katalogi wysyłamy na żądanie.
Agencja Francuska — Avenida Luiz Xavier 26.
CULITYBA — PARANA — BRAZIL.

DR. M. M. LOBATO

Adwokat.
Przyjmuje sprawy cywilne, handlowe i podejmuje się sporządzania inwentarzy inwentarzy pośmiertnych oraz spraw wszelkiego rodzaju w zakresie swojej profesji wchodzących.
Biuro: Rua Ladeira N 35.
Rezydencja: Rua José de Alencar N. 5.

PORTO ALEGRE — Stan Rio Gr. do Sul